

Workshop "Natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteit"

**Maatregelengroep 4:
Sensibilisatie en responsabilisering**

Rapport van GM10 Biodiversiteit: **“Bewustmaken en responsabiliseren”**

Leden

KBIN	Anne Franklin
POD-DO (verslaggever)	Jo Versteven
VBO	Ann Nachtergaele
CD2010	Sébastien Winkler
FWA	Thomas Fripiat
BIM	Machteld Gryseels
Réseau Idée	Joelle Van de Berg
FOD Leefmilieu	Sabine Wallens
KBIN (voorzitter)	Hendrik Segers
FOD Leefmilieu	Joëlle Smeets
Natagora	Roland de Schaetzen
WWF	Sabine Leemans
Oxfam Solidariteit	Brigitte Gloire
ULB-Igeat	Marie-Françoise Godart
Jeunes FGTB	Aurore Di Cesare

Inleiding

De door de Maatregelengroep 10 voorgestelde acties en de uitvoering ervan zijn des te belangrijker in het kader van het Internationaal jaar van de biodiversiteit en het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in 2010.

Het gaat hier om een unieke gelegenheid voor bewustmaking en responsabilisering van de Belgische bevolking en van alle stakeholders die de algemene beleidsopties inzake duurzame ontwikkeling bepalen.

Daarom is het essentieel dat de onderstaande maatregelen daadwerkelijk worden geïmplementeerd en dat er met name de nodige menselijke en financiële middelen aan worden toegewezen.

Maatregel 1: Vorming /bewustmaking van het brede publiek, de jongeren en de consumenten

De werkgroep stelt als algemene opmerking bij de drie oorspronkelijk voorgestelde deelmaatregelen vast dat deze (brochure, waaier, tv-reportages, beurzen, tentoonstellingen,...) als apart beschouwd kunnen worden, maar elkaar ook kunnen aanvullen.

Deelmaatregel 1.1 Pedagogisch instrument over natuurlijke hulpbronnen, voeding en biodiversiteit

Bespreking :

De werkgroep

- kan zich vinden in de maatregel, maar stelt dat ze redelijk vaag blijft. De inhoud zou meer concreet moeten gemaakt worden;
- vraagt dat de maatregel zou ingeschreven moeten worden in de programma's van de scholennetten (dus geen losse maatregel). Hiervoor dient ook een opvolging en continuïteit voorzien te worden in samenwerking met de instellingen. De werkgroep verwijst hiervoor naar het samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappen;
- vraagt om rekening te houden met mogelijk gelijkaardige instrumenten die eventueel in de Gemeenschappen reeds ontwikkeld zouden zijn;
- stelt voor dat het KBIN de maatregel inhoudelijk zou trekken. Er zal hiervoor samengewerkt worden met experts die ervaring hebben met educatieve pakketten. Deze experts worden gekozen binnen de administratie, de wetenschappelijke sfeer, het gemeenschapsleven en het onderwijs in de brede zin om aanvullende en nodige expertise aan te brengen. Voor de verdere uitwerking (administratie en financiering) kan de administratie instaan. De maatregel focust op een open partnerschap. Ten slotte kan een verantwoordelijke voor de verspreiding van het instrument aangeduid worden. Hiervoor kan via het samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappen gewerkt worden.

Voor wat specifiek het pedagogisch instrument over voeding betreft, verwijst de Werkgroep naar de MG 3 "Voeding en milieu", waarbij bewustmakingscampagnes over voeding zijn voorzien.

Duur: (1) horizon (vanaf augustus) 2009 / (2) horizon (tot begin januari) 2010 / ~~(3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten) / (3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~

Conclusie: De werkgroep stelt zich achter de voorgestelde maatregel maar vraagt dat deze goed gekaderd en concreter zou worden. Ze vraagt ook om een opvolging van de maatregel te voorzien (begeleidende campagne). Ze vraagt ook of de doelgroep uitgebreid zou kunnen worden naar andere leeftijdsgroepen.

Deelmaatregel 1.2. Uitwerken van een waaier over biodiversiteit in België

Bespreking:

De werkgroep

- stelt vast dat reeds een gelijkaardig instrument bestaat voor invasieve soorten;
- vraagt zich af of het voorgestelde formaat (30 pagina's) wel geschikt is voor de beschrijving van 36.000 Belgische soorten;
- merkt op dat er een overlapping is met andere instrumenten. Er bestaat reeds de brochure 'Biodiversity in Belgium' (met een vrij goede verspreiding). Verder verspreiden verschillende NGO's gelijkaardige informatie;
- beveelt aan dat het formaat van het instrument herbekeken zou worden (spelkaarten, ...) (referentie: ludiek instrument over bossen van KINT). Ze stelt dat een CD-ROM als instrument vandaag de dag niet altijd meer het meest interessante formaat is;
- vraagt om 'waaier' / 'éventail' in de tekst te schrappen.
- vraagt dat de doelgroep, in aanvulling op de doelgroep van deelmaatregel 1 (schoolkinderen), hier families / kinderen zouden zijn;
- vraagt dat het product een grote, directe toegankelijkheid zou kennen (een meer toegankelijk niveau dan de brochure 'Biodiversity in Belgium'). De werkgroep vraagt ook om concrete aanbevelingen over 'wat ik kan doen in het dagelijks leven' op te nemen. Op basis hiervan kan men de methodologie vastleggen.
- Het KBIN is bereid om als partner mee te werken, vooral wat betreft de inhoudelijke links met de brochures "Biodiversity in Belgium" (delen 1 en 2), die als technische steun zullen dienen voor het product voor een breder publiek.
-

Duur: ~~(1) horizon 2009~~ / **(2) horizon 2010** / ~~(3) horizon 2012~~

Status: **(1) Consensus** / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie :

- De werkgroep kan zich vinden in de deelmaatregel maar stelt vast dat de inhoud nogal onduidelijk is. Ze stelt daarom voor om de meer wetenschappelijke informatie uit de brochure 'Biodiversity in Belgium' toegankelijker te maken.
- De werkgroep stelt als doelgroep de families / kinderen voor.
- De werkgroep vraagt ook om de inhoud af te stemmen op het formaat. De werkgroep heeft geen overeenstemming bereikt over het formaat maar meent dat dit zeer attractief (ludiek) zou moeten zijn, zodat de boodschap biodiversiteit naar een groot publiek kan overgebracht worden.
- De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is bereid om over de verdere uitwerking van het instrument na te denken, in samenwerking met het KBIN en de overige geïnteresseerde partners.

Deelmaatregel 1.3 Nationale bewustmakings- en communicatiecampagne België 2010 in het kader van de "Doelstelling 2010" en het Belgische voorzitterschap

Bespreking:

De werkgroep :

- stelt voor om deze maatregel af te toetsen met de initiatieven binnen de Gewesten inzake biodiversiteit rond Countdown 2010;
- stelt vast dat Countdown 2010 niet louter communicatie naar het grote publiek omhelst. Het is minstens ook een opname van de thematiek in het beleid;
- stelt voor om het thema biodiversiteit op de agenda van het Belgisch voorzitterschap 2010 te plaatsen (zie deelmaatregel 1.4). Ze merkt ook op dat reeds gestart is met de uitwerking van bepaalde programma's rond het voorzitterschap.
-

Algemene conclusie :

- De werkgroep verwelkomt deelmaatregel 1.3. maar ze merkt op dat 'Countdown 2010' niet louter een communicatiestrategie naar het grote publiek omhelst. Het is minstens ook een opname van de thematiek in het beleid.
- Daarom stelt de werkgroep voor om een extra deelmaatregel 1.4. op te nemen (zie voorstel hieronder). Deze focust zich op de plaatsing van het thema biodiversiteit op de agenda van het Belgisch voorzitterschap 2010. Deze extra maatregel hypothekeert niet de overige 3 voorgestelde maatregelen die zich sterk op sensibilisatie van het bredere publiek richten. De extra maatregel vraagt met name om ook de beleidsmakers te sensibiliseren voor de problematiek.

• **A) Partnerschap met de tv-zenders (voorbeeld: RTBF)**

Bespreking:

De werkgroep :

- stelt vast dat WWF beschikt over een tv-reportage die de link tussen klimaat en biodiversiteit benadrukt. Deze kan eventueel gebruikt worden voor de uitwerking van deze deelmaatregel. Daarnaast bestaat ook de tv-reportage Spring Watch.
- stelt voor dat de FOD Leefmilieu als trekker van deze communicatiecampagne naar de media regelmatig zijn partners op de hoogte houdt van de vooruitgang ervan, om een optimale verspreiding van de informatie te verzorgen, synergieën op het vlak van de wisselwerking met de media te bewerkstelligen en de verspreiding van communicatiemateriaal over biodiversiteit tegelijk met de programma's te verzekeren.
-

Duur: ~~(1) horizon 2009~~ / **(2) horizon 2010 en daarna** / ~~(3) horizon 2012~~

Status: **(1) Consensus** / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie:

- De werkgroep vraagt om in de toekomst meer milieugerichte / biodiversiteitsgerichte programma's op te nemen in de programmatie van de nationale zenders. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu zal de trekker zijn van de maatregel. Mensen met een wetenschappelijke achtergrond en NGO's kunnen als partners meegenomen worden.
- Een partnerschap met de Gewesten en de Gemeenschappen is gewenst en noodzakelijk. Hiervoor dienen middelen vrijgemaakt te worden.

- ***B) Gezamenlijke aanwezigheid op beurzen, tentoonstellingen en andere evenementen voor het grote publiek***

Bespreking:

De werkgroep stelt voor om te waken over een gemeenschappelijke boodschap in verschillende standen (federaal niveau, Gewesten, NGO's...). Er kan ook aan een modulaire stand gedacht worden of aan subsidies voor micro-evenementen / gemeenschappelijke boodschap binnen de verschillende standen.

Er dient extra aandacht besteed te worden aan grote, niet-milieugebonden evenementen:

Duur: (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie:

De werkgroep vraagt naar een coördinatie m.b.t. een gemeenschappelijke boodschap bij de verschillende partners (ev. onder het label countdown 2010). De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is de trekker van de maatregel. Het KBIN, de IUCN en de NGO's kunnen als partners meegenomen worden. Voor de precieze invulling van het project moet nog advies gevraagd worden aan de Gewesten. Er wordt tevens een engagement van de Gewesten verwacht.

Aanbeveling invoering deelmaatregel 1.4.:

Extra deelmaatregel: Het sensibiliseren van de verschillende ministers voor het plaatsen van het thema biodiversiteit hoog op de agenda van het Belgische voorzitterschap 2010

- **Duur:** (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012~~
- **Status:** (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie:

- De werkgroep vraagt dat biodiversiteit een officieel onderwerp wordt voor het Belgische voorzitterschap van 2010. Dit kadert in de Europese doelstelling om het verlies aan biodiversiteit tegen 2010 te stoppen. In een eerste fase zouden daartoe de verschillende ministers gesensibiliseerd moeten worden (transversaal thema). De FOD Leefmilieu, in samenwerking met de Gewesten (CCIM), zal de implementatie van deze maatregel voorstellen op de Interministeriële Conferentie Leefmilieu. Een beslissing over de concrete invulling kan genomen worden in de Interministeriële Conferentie Leefmilieu.
- Voor het plaatsen van het thema biodiversiteit op de agenda van het Belgische voorzitterschap verwijst de werkgroep ook naar actie 2.3.9. van het voorontwerp van het 3^e Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling 2009 – 2012.

MAATREGEL 2: meer onderzoek en communicatie tussen wetenschap en beleid over biodiversiteit:

Bespreking

De werkgroep stelt vast dat in deze maatregel geen concrete elementen opgenomen zijn.

Hij verwijst naar de actuele administratieve werkzaamheden m.b.t. de opmaak van een federaal actieplan biodiversiteit-wetenschapsbeleid. Het huidige ontwerp bevat verschillende fiches met concrete voorstellen tot actie. Dit actieplan is een uitvoering van actie 18 van het 2^e Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling (2004 – 2008).

De werkgroep stelt daarom voor om, in het kader van de Lente van het Leefmilieu, de voorgestelde maatregel als volgt te herformuleren:

Voorstel 2.1.: Verderzetten en valoriseren van de onderzoeksprogramma's duurzame ontwikkeling (PODO I, PODO II en SSD)

Doelstelling: De werkgroep vraagt om de onderzoeksprogramma's duurzame ontwikkeling (PODO I, PODO II en SSD) – die samenwerking tussen de verschillende Gewesten vragen- te bestendigen en om de resultaten van voorbije programma's te valoriseren. Binnen dit programma moet biodiversiteit in het bijzonder benadrukt worden.

De programma's waarbij onderzoeksonderwerpen kunnen worden voorgesteld door de verschillende overheden, dienen verder ontwikkeld te worden (ev. via samenwerkingsakkoorden over wetenschapsbeleid). Het is bvb. zaak om ook het programma van het federale wetenschapsbeleid "Actie ter ondersteuning van de strategische prioriteiten van de Federale Overheid" te versterken. Dit programma heeft als doel tijdig en efficiënt in te spelen op de behoeften van de federale departementen op het vlak van gerichte onderzoeksacties en studieacties op strategische gebieden.

Er dient een samenwerkingsakkoord te worden georganiseerd met de Gewesten en andere geïnteresseerde niet-federale instanties om dit programma uit te breiden naar niet-federale departementen.

Verantwoordelijke: Wetenschapsbeleid

Partners: Wetenschappelijke instellingen, universiteiten (enz.), andere FOD's, de Gewesten

Duur/horizon: Continue maatregel (2009-2020)

Status: 1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Voorstel 2.2.. Opstellen van een Belgische Nationale Biodiversiteits-onderzoeksstrategie

Doelstelling: De werkgroep vraagt om een Belgische Nationale Biodiversiteits-onderzoeksstrategie op te starten als bijdrage aan een Europese strategie. Deze houdt rekening met de visies van wetenschappers, de noden van de gebruikers en beheerders en bestaande aanbevelingen (bvb. ondersteunende instrumenten voor de politieke besluitvorming, resultaten conferentie "Biodiversity and Climate" van 21-22 mei 2007).

Verantwoordelijke: Biodiversiteitsplatform

Partners: Wetenschappelijke instellingen, universiteiten (enz.),

Beleidsverantwoordelijken, NGO's, Federale en gewestelijke administraties

Duur/horizon: 2010 (Belgisch voorzitterschap)

Status: 1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~

Voorstel 2.3. Versterken van de communicatie tussen wetenschap en beleid ivm biodiversiteit

Doelstelling: De werkgroep vraagt de valorisatie van wetenschappelijke kennis voor beleid, duurzaam beheer van deze kennis en het faciliteren van de communicatie tussen wetenschap enerzijds en beleidsmakers en beheerders anderzijds. De bestaande communicatieplatformen dienen gevrijwaard te worden in de toekomst. De bestaande instrumenten zouden versterkt moeten worden. De communicatie dient in twee richtingen te gebeuren; met name de bestaande kennis van wetenschappers en de noden van de beleidsmakers dienen optimaal op elkaar afgesteld te worden.

Verantwoordelijke: Wetenschapsbeleid in samenwerking met de Gewesten

Betrokkene: Biodiversiteitsplatform, Partners: Wetenschap,

Beleidsverantwoordelijken, Federale en gewestelijke administraties

Duur/horizon: 2009

Status: 1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~

Voorstel 2.4. Ontwerp van een centraal soortenregister in België, dat voor verschillende gebruikers en beheerders nuttig kan zijn.

De werkgroep wenst voor de concrete uitwerking van deze voorgestelde maatregel te verwijzen naar de meest recente versie van de desbetreffende fiche in het ontwerp van federaal actieplan biodiversiteit-wetenschapsbeleid.

Verantwoordelijke: KBIN

Partners: Nat. Knooppunt GBIF, Wetenschappelijke instellingen, universiteiten (enz.), Gewesten, NGO's

Duur/horizon: 2010 (start portaal) - 2020

Status: 1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Voorstel 2.5. Opmaak van een wetenschappelijk verantwoord document voor de beleidsmakers (o.a. cost of inaction, type Stern-rapport).

Voor de concrete uitwerking van de maatregel wenst de werkgroep te verwijzen naar de meest recente versie van fiche 2b: "Een kwantitatieve studie over de biodiversiteitswaarde in België uitvoeren", in het ontwerp van federaal actieplan biodiversiteit-economie. Dit actieplan wordt momenteel door de administraties opgesteld en is een uitvoering van actie 18 van het 2^e Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling (2004 – 2008).

De werkgroep vraagt om vooral aandacht te besteden aan de 'cost of inaction'. Het resultaat van de studie dient gecommuniceerd te worden aan de politieke wereld en aan het brede publiek.

Er kan nagegaan worden of de Nationale Loterij geen bron van financiering kan zijn voor de maatregel of voor de communicatie/verspreiding.

Verantwoordelijke: Belspo (zie fiche 2b in het ontwerp van federaal actieplan biodiversiteit-economie)

Partners: zie fiche 2b in het ontwerp van federaal actieplan biodiversiteit-economie

Duur/horizon: zie fiche 2b in het ontwerp van federaal actieplan biodiversiteit-economie

Status: 1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

MAATREGEL 3: Partnerschappen rond biodiversiteit: het voorbeeld geven

Deelmaatregel 3.1. Partnerschappen rond biodiversiteit ontwikkelen met de federale overheidsinstanties en de 4 Belgische overheidsbedrijven

Bespreking

De werkgroep:

- hecht een groot belang aan deze maatregel ;
- betreurt dat de maatregel beperkt blijft tot de overheidsbedrijven en niet de privébedrijven onder de arm neemt;
- meent dat een ondersteuning voor bedrijven moet voorzien worden. Sommige NGO's hebben hiertoe reeds instrumenten ontwikkeld en gebruiken deze in samenwerking met de bedrijven;
- wenst te benadrukken dat biodiversiteit niet enkel het onderhouden van terreinen of watergebieden in en rond bedrijven betreft. Biodiversiteit dient in rekening gebracht te worden in de ganse productketen bij het tot stand komen van een product of het uitvoeren van een dienst;
- meent dat in dit kader de verantwoordelijken voor milieu binnen de (privé)bedrijven specifieke vorming inzake biodiversiteit zouden moeten kunnen krijgen. Hiervoor zouden ook middelen uitgetrokken moeten worden;
- is van oordeel dat aan de best presterende bedrijven inzake zorg voor biodiversiteit een prijs/erkenning zou toegekend kunnen worden.

De werkgroep

- verwijst naar de actuele administratieve werkzaamheden m.b.t. de opmaak van een federaal actieplan biodiversiteit-economie. Het huidige ontwerp bevat een fiche met betrekking tot overheids- EN privébedrijven. Dit actieplan is een uitvoering van actie 18 van het 2e Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling (2004 – 2008).

De werkgroep vraagt daarom, om in het kader van de Lente van het Leefmilieu, de huidige deelmaatregel 3.1., die zich focust op de overheidsbedrijven, uit te breiden naar een maatregel 3.1 bis., die zich zou focussen op de privébedrijven.

Deelmaatregel 3.1. – deel overheidsbedrijven

Verantwoordelijke: De werkgroep vraagt dat de Ministers van Overheidsbedrijven en van Leefmilieu een initiatief zouden nemen m.b.t. deze actie.

Duur: (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie:

De werkgroep staat positief t.o.v. de uitwerking van de maatregel, met de concrete voorstellen naar de overheidsbedrijven, zoals die opgenomen zijn in deze maatregel. De werkgroep vraagt dat deze overeenkomsten bindend zouden worden.

Voorstel deelmaatregel 3.1. bis – deel privé-bedrijven

- Gezien de ernst van de biodiversiteitsproblematiek, vraagt de werkgroep dat de privé-bedrijven inspanningen zouden leveren. Ze benadrukt dat biodiversiteit niet alleen het onderhouden van terreinen of watergebieden in en rond bedrijven betreft. Biodiversiteit dient in rekening gebracht te worden in de ganse productketen bij het tot stand komen van een product of het uitvoeren van een dienst. De werkgroep stelt wel vast dat de biodiversiteit op het terrein van de bedrijven het meest tastbare element is voor alle privé-bedrijven.
- De werkgroep stelt daarom voor om **een charter tussen de overheid en de privébedrijven** op te stellen. Zij verwijst hiervoor naar initiatieven bij de IUCN (cfr. *Business and Biodiversity*). Het charter dient zich te baseren op 5 deelmaatregelen naar analogie van deze die voorgesteld werden op p. 83 van deelmaatregel 3.1. Het charter zou zich in een eerste fase beperken tot het beter in rekening brengen van de biodiversiteit op het terrein van de privé-bedrijven. De werkgroep vraagt dat het charter zich zou inspireren op de elementen die voor de publieke bedrijven opgelegd worden, maar de inhoud van het charter moet in overleg met alle partners besproken worden.
- De werkgroep meent dat voor de uitvoering van de maatregel aanmoedigen nodig zijn. Hiervoor kan gedacht worden aan (1) zelfevaluatie-instrumenten zoals die ook reeds in Frankrijk (http://www.biodiversite2007.org/article.php?id_article=98) en in Nederland (<http://www.vrom.nl/pagina.html?id=21241>) ontwikkeld werden - ook Natagora beschikt over een dergelijk instrument, (2) de vorming van medewerkers binnen de bedrijven over biodiversiteit, (3) best practice bedrijven aanmoedigen.
- Zowel de vertegenwoordigers van de NGO's als van het VBO binnen de werkgroep zijn voorstander van zo'n charter.
- Ook andere stakeholders (bvb. vakbondsorganisaties) kunnen gevraagd worden om gelijkaardige charters te ondertekenen, in het bijzonder m.b.t. het sensibiliseren en informeren van hun leden.

Verantwoordelijke: De werkgroep vraagt dat de minister van Leefmilieu een initiatief zou nemen m.b.t. deze actie.

- **Duur:** (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012~~
- **Status:** (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Deelmaatregel 3.2. Het Delcredere-beleid

- **Duur:** (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012~~
- **Status:** (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig) / (3) Geen consensus (meer kennis, info, ... nodig)~~

Conclusie:

- De werkgroep gaat akkoord met de 3 submaatregelen over sensibilisatie/communicatie in deelmaatregel 3.2.
- De werkgroep gaat ook akkoord met de 4^e submaatregel inzake het in rekening brengen van biodiversiteitsaspecten bij de milieu-effectrapportering van projecten.
- Sommige leden van de werkgroep (XX) wensen volgende zaken te specificeren:
 - o Inzake procedures is de werkgroep van oordeel dat bij zware negatieve impacten van een voorgesteld project, er geen ondersteuning vanuit Delecredere geboden kan worden. Onder zware negatieve impacten worden verstaan:
 - Impacten op soorten die door de IUCN geklasseerd worden in de rode lijst
 - Impacten van projecten in erkende beschermde gebieden
 - Impacten van projecten in gebieden met een hoge beschermingswaarde (High Conservation Value Areas)
 - oVoor lichtere biodiversiteitseffecten kunnen er aanbevelingen en aanpassingen van het project voorgesteld worden.
- Het VBO vindt het belangrijk dat duurzame ontwikkeling ook binnen de Delcredere-dienst het kader vormt. Om de concurrentiepositie van zijn Belgische ondernemingen te verzekeren, moet België zich blijven inschrijven in het internationaal erkend kader (OESO).
- De werkgroep vraagt dat er transparantie geboden wordt bij de uitvoering / opvolging van de projecten via uitvoeringrapporten en dat ook in de uitvoeringsrapporten gerapporteerd wordt over de biodiversiteitsaspecten.
- De NGO's vragen om een betere communicatie van de Delcredere-dienst rond hun projecten.

MAATREGEL 4: Externe projecten en acties ter ondersteuning van duurzame ontwikkeling:

a) Toolkit:

Duur: (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna~~ / ~~(3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~

Conclusie: De werkgroep staat positief t.o.v. de ontwikkeling van de toolkit. De NGO's vragen om betrokken te worden in de verdere ontwikkeling van de toolkit.

b) Bosprogramma's:

Duur: (1) horizon 2009 / (2) horizon 2010 en daarna / (3) horizon 2012

Status: ~~(1) Consensus / (2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / **(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)**

Conclusie: De werkgroep ondersteunt de algemene ideeën die beschreven worden in deze deelmaatregel. Deze maatregel is echter niet erg concreet (er wordt niet vermeld hoe de ondersteuning zal plaatsvinden). De werkgroep vraagt verduidelijking over de inhoud van de maatregel.

- C) Aanbeveling 1: extra deelmaatregel:

De werkgroep vraagt dat de Belgische ontwikkelings samenwerking meer aandacht zou hechten aan biodiversiteit in hun strategische ontwikkelingsprogramma's, en dit op een systematische en coherente wijze. Hierbij dient ook optimaal rekening gehouden te worden met de internationale conventies en de andere Belgische engagementen en beleidsprocessen.

Duur: (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna~~ / ~~(3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~

- D) Aanbeveling 2: extra deelmaatregel:

Sensibilisatie inzake biodiversiteit zou in het algemeen meer benadrukt moeten worden in alle programma's van de actoren die zich bezighouden met ontwikkeling. De maatregel zou zich dus niet slechts mogen richten op ONTWIKKELINGSSAMENWERKING. Eender welke ontwikkeling moet hier duurzame ontwikkeling betekenen. Dit kan door middel van informatiesessies en workshops voor alle betrokkenen. KBIN kan hier als trekker optreden.

Duur: (1) horizon 2009 / ~~(2) horizon 2010 en daarna~~ / ~~(3) horizon 2012~~

Status: (1) Consensus / ~~(2) Gedeeltelijke consensus (verschillende standpunten: advies van de regio's is nog nodig)~~ / ~~(3) Geen consensus (meer kennis, info,... nodig)~~